

Каличева Н.Є.

*д. е. н, доцент, доцент кафедри економіки та управління виробничим і
комерційним бізнесом
Український державний університет залізничного транспорту (м.
Харків)*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Сучасний етап економічного реформування національної економіки висуває нові вимоги до забезпечення конкурентоспроможності підприємств залізничного транспорту. Основним напрямом забезпечення конкурентоспроможності за таких умов є підвищення якості транспортних послуг, що вимагає термінового удосконалення бізнес-процесів всіх складових виконання транспортної роботи [1]. Тим більше, що забезпечення ефективності бізнес-процесів на підприємствах залізничного транспорту вимагає об'єктивного оцінювання роботи галузі та виокремлення перспективних напрямів розвитку [2]. Зокрема, для розвитку вантажних перевезень необхідно:

- розширити діяльність у нерегульованих сегментах із наданням послуг у природньо-монопольному сегменті;
- побудувати довготривалі відносини із головними партнерами на ринку транспортно-логістичних послуг;
- приймати активну участь у глобальних транспортних мережах;
- розвивати та запроваджувати новаційні продукти і послуги в транспортному обслуговуванні;
- збільшувати обсяги транзитних перевезень;
- забезпечувати надійне фінансування для розвитку інфраструктури.

Для розвитку транспортно-логістичного сектору необхідно:

- запроваджувати комплексне обслуговування споживачів за принципами «одного вікна» та «задоволення логістичних потреб клієнта з одночасним скороченням витрат і підвищенням дохідності»;
- запроваджувати каталог послуг за запитом споживачів;
- створювати єдину базу клієнтів;
- розробляти нові підходи до співпраці з іншими видами транспорту;
- розвивати логістичний бізнес із дотриманням європейських стандартів і розвитком новітніх технологій та інфраструктури транспортно-логістичних послуг;
- запроваджувати синхронізацію логістичних проєктів з метою координації транспортних активів та тиражування передових логістичних технологій, розширення клієнтської бази, тощо.

Враховуючи специфічний характер динаміки розвитку бізнес-процесів у сфері пасажирських перевезень далекого сполучення та приміських перевезень,

основними підходами в їхньому розвитку є [3]:

- активізація розроблення та просування принципово нових продуктів і послуг за прийнятними цінами;
- розроблення підходів щодо взаємодії з органами державної влади для забезпечення підтримки соціальних перевезень;
- запровадження довгострокової програми розвитку інфраструктури для пасажирського руху з метою забезпечення зростання частки перевезень у денних поїздах, розширення маршрутної мережі, впровадження прискореного (швидкісного) руху, організація мультимодальних перевезень у кооперації з автобусним та іншими видами транспорту, перехід на переважно електронні проїзні та перевізні документи;
- удосконалення тарифної політики;
- створення оптимальної транспортної системи з високою економічністю, надійністю та безпечністю;
- підвищення привабливості приміських перевезень для споживачів за рахунок оптимізації розкладу руху, збільшення маршрутної швидкості, удосконалення системи продажу квитків, оновлення рухомого складу, задоволення попиту на найбільш завантажених маршрутах;
- інтеграція приміських перевезень з міськими транспортними маршрутами та перевезеннями іншими видами транспорту;
- модернізація інфраструктури вокзалів і станцій, утворення багатофункціональних транспортно-пересадочних вузлів для інтеграції приміських перевезень з залізничними перевезеннями в далекому сполученні та іншими видами транспорту.

Та, на жаль, реальний стан господарської діяльності підприємств залізничного транспорту є досить складним. Це призводить до того, що для запровадження більшості необхідних бізнес-процесів буде витрачено досить багато часу, що призведе до зниження рівня їхньої ефективності та конкурентності. Тож, із всієї багатовекторності бізнес-процесів, які необхідні для забезпечення ефективного функціонування підприємств залізничного транспорту, необхідно вибрати найбільш оптимальні та реальні для реалізації і спрямувати всі сили сфери для їхньої реалізації.

Список використаних джерел

1. Каличева Н.С., Валюх В.Ю. Підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту на ринку транспортних послуг за рахунок високошвидкісного руху. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2019. Том 30 (69). № 3. С. 32-35.

2. Ейтутіс Г. Д. Регіональне підприємство – основна ланка утримання та обслуговування інфраструктури залізниць України. *Економіст*. 2008. № 8. С. 48 - 49

3. Зіць О. Є. Особливості розвитку бізнес-процесів ПАТ «Укрзалізниця». *Вісник Чернігівського державного технологічного університету: Серія «Економічні науки»*. 2016. №3 (7). С. 123-124.

Керез Ю.В.,
здобувач вищої освіти гр. ПА-41
Харківського національного університету будівництва та архітектури

Круглов В.В.,
к. держ. упр., доцент кафедри менеджменту та публічного адміністрування
Харківського національного університету будівництва та архітектури

РОЗВИТОК КОНЦЕПЦІЇ SMART CITIES

Значна кількість чинників, пов'язаних з постійним дефіцитом ресурсів, кліматичними змінами, посиленням урбаністичних тенденцій, впливом інформаційно-комунікативних технологій на суспільне життя, зростаючі потреби автоматизувати та інтегрувати в єдину систему управління інженерні та транспортні мережі стимулюють муніципальні утворення до пошуку сучасних підходів щодо реалізації основних функцій міста та надання суспільно важливих послуг. Зазначена проблематика стосується впровадження цифрових технологій на основі енергозберігаючих підходів, організації сучасних систем утилізації та переробки побутових відходів, реалізації системи електронного урядування та надання адміністративних послуг, контроль за функціонуванням інфраструктурних об'єктів та реалізація функцій безпеки. Завдяки вказаним напрямкам розвитку міста, ключовими цілями стає забезпечення прийнятних соціально-економічних стандартів, формування високої якості життя та гарантування задоволення сучасних потреб споживачів суспільних послуг. Трендом розвитку великих та середніх міст останніх десятиліть стали проекти, об'єднані у концепцію Smart Cities.

Під поняттям Smart Cities («Розумні» міста) розглядають контроль та інтеграцію елементів інфраструктури (дороги, мости, тунелі, метро, аеропорти, морські та річкові порти, водопостачання та водовідведення), що дозволяє оптимізувати міські ресурси та розширити надання послуг громадянам, водночас покращуючи їх та зменшуючи витрати. Дослідницька група ІВМ стверджує, що розумне місто є поєднанням інтегрованих інфраструктур: фізичної, соціальної, ділової та ІТ [1].

Smart Cities виникають завдяки інтелектуальному використанню цифрової інформації та спрямовані на вирішення наступних завдань: раціональне ресурсоспоживання; зростання інвестицій в людський і соціальний капітал; розвиток інтелектуальної інфраструктури. При цьому «розумному» місту властива соціальна інтеграція та розвиток Інтернету для створення нових підприємств і робочих місць для надання високоякісних послуг та для